

ಆರೋಗ್ಯ

ಆರೋಗ್ಯ ಸೇತು ಮುದ್ರೆ

ಮುದ್ರೆಗಳು ನರಮಂಡಲವನ್ನು

ಸಚೇತನಗೊಳಿಸಿ,

ದೇಹದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಸಂಚಾರ

ಸುಗಮಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಕೀಳುರಿಮೆ, ಖಿನ್ನತೆ ನಿವಾರಣೆಗೆ

ಮುದ್ರೆ ಸಹಕಾರಿ. ಸಾಮಾನ್ಯ

ಕಾರ್ಯಲೀಗಳನ್ನೂ ಮುದ್ರೆಗಳು

ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

■ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ದೇಲಂಪಾಡಿ

ಮೂರು ವಶೇದು ವರ್ಷದ ಚಿಕ್ಕಕಲಾಗೆ ತಲೆನೋವಿನ ಸಮಸ್ಯೆ. ಮಾತ್ರೆ ಯಾವ್ಯಾವುದೋ ಚೈಪದಿ ಸೇವಿಸಿದರೂ ತಲೆನೋವು ಮಾರುವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಯೋಗ ಶಿಕ್ಷಕರೊಬ್ಬರು ಮುದ್ರೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ನಿತ್ಯವೂ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿಬಹುದು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅದರಂತೆ ಚಿಕ್ಕಕಲಾ ಮುದ್ರೆ, ಯೋಗ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ದಿನನಿತ್ಯವೂ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದ ಪರಿಹಾರ ತಲೆನೋವಿನಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯುವಂತಾಯಿತು.

ಸ್ವನ ಕ್ಷಾನರೊನಿಂದ ಬಳಲ್ಪತ್ತಿದ್ದ ಉದ್ದೋಷಸ್ತು ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬರು ‘ಗಾಯತ್ರೀ ಮುದ್ರೆ’ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಕ್ಷಾನರೊನ ತೀವ್ರತೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ್ದಲ್ಲದೆ ಇದರಿಂದ ಆತ್ಮಫ್ಲೇರ್ ವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇದು ಕ್ಷಾನರೊ ಚಿಕ್ಕತ್ವೆ ಪಡೆಯುವಾಗ ಖಿನ್ನತೆಗೊಳಿಸಬಹುದಂತಿರು. ಬೇಗನೆ ಹುಷಾರಾಗಿಲೂ ಪ್ರೋತ್ಸಹಿಸಿತು.

ಮುದ್ರೆ ಎಂಬುದು ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಬೇಗನೆ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವ ಒಂದು ರೀತಿಯ ‘ಚಿಕ್ಕತ್ವೆ’ ಎನ್ನಬಹುದು. ಮುದ್ರಾ (ಮುದ್ರೆ, ಗುರುತು ಅಥವಾ ಗೆಸ್ಟ್ರೋ) ಎಂಬುದು ಕ್ಷೇತ್ರಾಂದ ನಡೆಸುವ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸೂಚಕ. ಇದು ‘ಶಕ್ತಿಯತ ಮುದ್ರೆ’ಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸೂಚಕವೂ ಹೋದು. ನೂರಾರು ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ಸಮಾರಂಭಗಳು, ನೃತ್ಯ, ಶಿಲ್ಪಕಲೆ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಕಲೆ ಪ್ರತಿಮಾಶ್ರಾಸ್ತದಲ್ಲಿ (ಅಂದರೆ ಪ್ರಾಣಿನಿಧಿಗಳು) ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕುಲಾಣಿವ ತಂತ್ರ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಕಾರ ಮುದ್ರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುದ್ರೆ ಎಂದರೆ ಆನಂದ ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ದೃವಯ್ಯ ಎಂದರೆ ಹೊರ ಸೆಳೆಯುವುದು. ಮುದ್ರೆ ಎಂದರೆ ಮೌಹರು (Seal) ಎಂದರ್ಥ ಇದೆ. ಹಂತಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಾ ಯೋಗ ಒಂದು ಭಾಗ. ಹಾಗೆ ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ಯೋಗದ ಅಂಶವೆಯು ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮುದ್ರೆಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ?

ಮುದ್ರೆ ಧೈರಜಿ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಅನೋವಾದ್ಯಾಯ ಚಿಕ್ಕತ್ವೆಯಾಗಿದ್ದು ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮುದ್ರೆಗಳು (ಸರಿಯಾಗಿ ಹಸ್ತಮುದ್ರೆ) ಬೆರಳನ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚೆರಳನ ಏಷಿಧ ಭಂಗಿಗಳು. ಮುದ್ರಾ ಚಿಕ್ಕತ್ವೆಯಲ್ಲಿ, ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚೆರಳನ್ನು ಏಷಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹಾಗೂ ಧಾರಕ ಮಾಡಿ ಹಲವು ರೋಗಗಳಿಗೆ ಚಿಕ್ಕತ್ವೆಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

ಪ್ರಹಾರಿಂಡವು ಭಾವಿ, ಗಾಳಿ, ನೀರು, ಬೆಂಕಿ ಮತ್ತು ಆಕಾಶ ಎಂಬ ವಿದು ಅಂಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ದೇಹವು ನಮ್ಮ ವಿದು ಬೆರಳುಗಳನ್ನು